

Előfizetési árak:

Egész évre	10— K
Fél évre	5— K
Negyed évre	2:50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ahol előfizetések és hirdetések felvételnek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám. Telefon 116.

Felfüggetlen szerkesztő és lapfőigazgató: Meskó Zoltán.

Baja városának lekicsinylése.

Szomorú számok.

Szomorú kis statisztika került a napokban a kezünkbe, amelyből azt a sajnálatraméltó és föltötte rossz következményekkel kecsegtető tényt kellett megállapítanunk, hogy Baján az elmúlt évben nagyon sok jegyespár akadt, akik az egyszerű polgári házasságkötéssel is megelégedtek, akiknek az egyház áldására nem volt szükségük. Tizenhét jegyespárról tudunk, ahol mindkét fél katolikus és akadály is csak négy párnál volt, de hitközönnyességből vagy talán animozitásból mégis elmulasztották frigyüket egyházilag is megáldatni.

Tizenhét tisztán polgári házasság, ez sok, ennyi még Baján nem volt, amióta a polgári házasságot törvénybe iktatták.

Nem kutatjuk, hogy mi lehet e szomorú jelenségnek közelebbi oka, de arra rá kell mutatnunk, hogy a társadalomra is nagyon káros következményekkel fog ez járni. Vegyük csak azt, hogy miután az egyházi frigykötés mellőzésével az elvált nagyon is meg van könnyítve, hogy de hány családban fog a házastársi egyetértés, közösség, béke könnyű módon hajótörést szenvedni; hány és hány gyermek lesz kénytelen sokszor valódi kicsinyességek miatt apa vagy anya nélkül nekivágni az életnek.

A legkisebb ok, néha a legközönségesebb lappália elég rá, hogy válopörre menjenek. És miután e pörök most már könnyen, rövidesen nyelbeüthetők, a családi élet épsége nagyon is könnyen szenved. De legfőként szenvednek azok az ártatlan teremtések, akiknek a családi élet ilyen könnyű felborítása után csak egy mentsvárunk marad: a lencsész, a gyermekmenhely. Mert ritka dolog manapság, hogy jó szívek kaput nyissanak az idegen előtt, de az is kétséges, hogy az egyedülálló atya vagy anya egymaga föl-

Vaskut választ Bajának képviselőt?

A múlt héten nyújtotta be a belügyminiszter a választókerületek beosztásáról szóló törvényjavaslatot a képviselőházban. Ezen javaslat Baján általános feltűnést és elégedetlenséget váltott ki mindenütt, ahol csak hallottak róla. Nem kevesebbről, mint arról van szó, hogy Baja városa ezentul nem önállóan választja meg országgyűlési képviselőjét, hanem ezen fontos kérdésben döntő szava lesz Vaskut nagyközség szavazóinak.

Tehát a legközelebbi választás alkalmával, mielőtt Baja város képviselőt jelöl, jó lesz kiutazni Vaskutra és érdeklődni afelől, hogy a derék vaskuti polgárok kit óhajtanak megválasztani? Aki a bajai viszonyokat jól ismeri, az tudja, hogy a bajai képviselő-választás eredménye tisztán és kizárólag a vaskutijaktól fog függni. A hova ők csatlakoznak, ott lesz a győzelem: Mi nem kívánunk és nem is akarunk a kérdés politikai részével foglalkozni, de igenis nem hagyhatjuk szó nélkül azt a lekicsinylést, azt a semmibe vevést, ami abban nyer kifejezést, hogy a város önállóságát egy fontos kérdésben megszüntetik.

Eddig áltattuk magunkat holmi hiu reményekkel, tör-

vénysékekkel és egyéb jókkal, ép úgy mint az a súlyos beteg, akiben már csak a reménység, a hit tartja a lelket.

Majd beletörődöttünk mostoha sorsunkba, mert tapasztaltuk, hogy a városnak semmit sem adniak.

Elfeleltük már a nagyhangu urakat is, akik a város főterén esküdöztek öblös torkokkal, hogy ők mily jóakarói, mily jótévői ennek a szegény városnak.

Ha kételkedve is, de hittünk nekik, mert jól esett olyan ígéretekre hallani, amelyek bevaltság esetén a város szekerét megállítanák a dekadencia lejtős útján.

Azóta se láttuk a tisztelt jóakarókat, még csak nem is hallottunk róluk. Most azonban mintha jelentkezett volna egyik-másik közülök. Talán a városfejlesztésre gondolt az illető, mikor Vaskut községet hozzánk csatolták?

Nevetni kellene, ha nem lenne az úgy oly szomorú! Ez alkalommal is csak azt láthatunk, — amit mi a lapok hasábjain annyiszor hangoztattunk — hogy magunkra vagyunk hagyatva.

Nagylelkű patronusaink pedig ugylátszik csak akkor avatkoznak bele a mi sorsunkba,

mikor nincs szükségünk rájuk, mikor beavatkozásuk nekünk kellemetlen.

Legyen már egyszer vége a meghunyászkodásunknak, ne a hatalmasok kegyét keressük mindig, ne a tömjénezésben igyekezzünk művészek lenni, hanem fogjunk össze párkülsőmbőség nélkül, egyesüljünk a magunk elé kitűzött cél kivására.

Dolgozzunk szívós akarattal, akadályokat ném ismerő kitarással és akkor többre jutunk, mintha mindig a patronusok hiuságát legyezgetjük.

Ez a legujabb méltánytalanság, mely városunkat érte, győzőn meg mindenkit arról, hogy csak úgy boldogulunk, ha minden kicsinyességet felretéve összetartunk és komolyan dolgozunk! Egyeknek kell lennünk a város szeretetében, egyeknek kell lennünk a város érdekében! És ekkor bátran megmondhatjuk a tisztelt jóakaróknak, hogy feloldjuk őket az ígéretek alól, de további „támogatásukból” nem kérünk, mert magunk akarjuk a város sorsát kezünkbe venni.

Ha mindenki a poszton lesz, ha mindenki teljesíti kötelességét, akkor haladni, boldogulni fogunk.

Ha szereti az egészséget, csakis „DENIKO” szivart és szivarkát szívjon!

M E R T :

a „Deniko” gyártmányokból a főfajást, köhögést és a rekedtséget előidéző szabad állapotban lévő nikotin egy szabadalmazott eljárással kivonatott, míg a dohány ízét és zamatját szolgáltató, az egészségre nem ártalmas, legtöbbszörre almasavhoz és citromsavhoz kötött nikotint továbbra is élvezheti. — Ugy az általános eladási, mint a bel- és külföldi különlegességi dohányok, szivarok és cigaretták kaphatók denikotizálva **BAJÁN KIZÁRÓLAG**, de csakis eredeti dobozokban a Deniko r. t. Budapest, nikotinmentes dohánytermékek árusító vállalatának bajai fiókjában

Drescher Gyűlánál.

nevelheti-e tisztességgel azokat, akiknél az apai és anyai szív melegét semmi sem pótolhatja, akiknek e két szeretet szívre olyan szükségük volna, mint a virágnak harmatra és napsugárra.

Ezért fáj a szívünk, mikor azt a szomorú, sajnálatraméltó statisztikát láttuk. Tegyen róla tehát minden faktor, hogy ezek az állapotok megszünjenek, vagy legalább el ne harapódzanak. Szép munkakör kínálkozik itt annak, akinek meleg szív dobog a keblében, akinek a társadalom jövője és boldogulása iránt érzeke van. De legelő sorban — videant consules!

Bál-naptár.

Bő tartalmu lesz az idei báli szezon. Az alább között estélyek már egészen perfektuáltak, de ezeken kívül még jó néhány, kellemesnek ígérkező est van tervbe véve. Ez-ideig a következő báli estélyekre kerül a rendezés:

1914. febr. 13. Arany kakas, főpróba.
" " 14. Arany kakas előadása.

A B. S. E. előadásait és a teas-tély keretében előadandó cabaret-számokat Kiss Pál Károly színész, Kovács Sándor és dr. Moder Géza rendezik.

Liceális előadások.

Az elmúlt vasárnap ismét a tevékeny munka napja volt. A liceális bizottság folytatta kulturumunkáját, amely egyre több hívt, megértő barátot vonzóltat sorába. A liceális bizottság előadásairól a következőekben akarunk rövid referátát adni:

Legényegylet.

Az Ipartestület nagyterme hétfőn délután ismét zsúfolásig megtelt közönséggel, mert hisz a katolikus Legényegylet tartotta ott liceális előadását. Nagyon sokakat vonzott dr. Pollermann neve és a téma, a melyről beszélt. Az első segélynyújtásról beszélt okosan és hallgatósága nagy tetszése mellett.

A kísérő számok is nagyon tetszettek. Jól megválasztott darabok, melyeket a szereplők tökéletes tudással és helyes átérzéssel adtak elő, általános tetszést arattak. Ugy az egylet tagjai, valamint a vendégszereplő hölgyek és urak nagy ambícióval készültek is igazi művészetet adták szerepeiket. Vasárnap a vásár miatt előadás nem tartatik.

Szent-János

városrészen Böhm Jenő káplán tartott előadást a családi nevelésről. Szép beszédét Szt. János városrészi buzgó és agilis tanítója, Király Gyula méltó keretbe foglalta. Az iskolások énekei, szavatai sok szülő halás elismerését biztosították a derék tanítónak.

Alsóvárosban

dr. Czákó Ambrus tanár volt az előadó. Szakszerű, de hallgatóságának értelemi nivójához simuló fejtegetéseit nagyon sokan élvezték és méltó módon honorálták.

A felsővárosban

Szatmari Sándor apostolkodott. Témája az alkoholizmus volt, melyet nagy szeretettel, hozzáértéssel kezelte. A rendezés, díszletezés ismét Szabó Zoltán ügyes kezére vallott.

A tanyai iskolában

Kádás János tanító értekezett nagy-zámú hallgatóság előtt a konyhakertészetről. Praktikus, megszívlelendő beszédét nagy hálával vette a tanyai nép.

A képezdőben

dr. Schweitzer József tanár volt az előadó. Ügyes előadását a képezdei növendékek éneke, quartettje, zene-számai élénkítették.

A Vöröskeresztben

Lázár János tartott hatásos előadást a népjóléti intézményekről.

Hirek.

A munkásbiztosítás, illetve a bal- esetbiztosítás reformja érdekében Szegeden tartandó kongresszusra a bajai ipartestület Majorcsics Szilveszter szobafestő és Mikoleczki Ferenc építő iparost küldte ki.

A B. S. E. vasárnap este az Ipartestületben színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett. Az előadás szépen sikerült, de közönség csak nagyon györeden volt.

A postások bálja február hó 8-án (vasárnap) este 8 órakor lesz az „Ipartestület” helyiségeiben. A bál előtt színr kerül Csepreghy Ferenc kitűnő népszínműve, a „Piros bugyelláris.”

A József kir. herceg szanatórium egyesület szombaton rendezi színelőadással és hangversennyel egybekötött mulatságát a Nemzeti szállóban.

A vasárteret az egész városban hűlerakódó helynek tekintették és a város minden részéből odahordták a havat. Most vasárnap és hétfőn országos vásár lesz. Ugy látszik erre senki sem gondolt s így nem tiltották el a hónap odahordását. Már most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogyan fognak a vásárosok kirakodni és a bevásárlók hogyan fognak jární-kelni abban a rengeteg hómasszában.

Halálozás. Rohács Jakabné szül. Nyiraty Katalin f. hó 1-én, életének 40-ik évében elhunyt. Temetése kedden délután ment vége nagy részvét mellett. Az elhunytban dr. Nyiraty János ügyvéd, a függetlenség párt elnöke nővérét gyászolja.

Az újvidéki vashid. A horvát-szlavon kormány az Újvidék és Pétervárad között építendő közúti vashid építési költségeihez 300.000 koronával hozzájárul.

Gyerek kezébe nem való a fegyver.

Vasárnap egy sajnálatraméltó bulcsenek volt az okozója egy negyedik osztályos gimnazista. A fiú gyerekes kíváncsisgokból előkerítette bátyjának fegőpisztolyát és az utcán nagy hősökös osztálytársára, könnyelműen gimnazistára fogta. A fiú természetesen nem tudta, hogy a pisztoly töltve van és az bizony esült. A golyó a másik állába furódott.

A megsérült tanuló azonnal a kórházba szállították, ahol rögtön meg is operálták. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. Teljes felépüléséhez úgy is legalább 20 nap kell. A baleset okozója pedig busán látogatta azóta az orrát és bizonyára nem egyszer orsbe is jutott már a bölcs szentencia, hogy gyerek kezébe nem való a fegyver.

Összeögetett gyermekek.

Ne ítéljük el senkit.

Itt csak a sajnálkozásnak lehet helye.

Ha sőtét színekkel akarnám megfesteni a drámát, amely ma reggel a „Katonavárosban” lejátsszódott, brutalisnak gondolhatna minden érzékeny szívű olvasóm. Nem teszem. hiszen az eset magában is elegendően borzasztó. Színezésére itt nincsen szükség.

Az történet, hogy néh. Czímber Miklós özvegye, Tóbiás Verona ma reggel magára hagyta 3 gyermekét és a dolga után nézett. A dolga pedig abból állott, hogy a belvárosban mint bejáró asszony kereste a kenyerét. Három gyerekre kellett a szegény asszonynak keresnie, úgy nem csodálhatjuk, ha egyedül kellett hagyania árva családját. Nem ő az egyedül, aki úgy keresi a kenyerét és nem is ő az utolsó, aki vég-szükségben benne és félégyelő nélkül hagyja a családját. Szegény embereknél másként nem megy. Ez a száraz, szomorú tény, amelyen lehet rágódni és vitatkozni; de segíteni: igen, ez emberies dolog lenne.

A szomorú eset historikumát a rendőrségi jelentés alapján itt közöljük.

Oltványi István rendőrfogalmazó ma délután hallgatta ki a szerencsétlen, kétségbeesett anyát. Ahogy abban a szigorú, rideg rendőrségi szobában végig néztem Tóbiás Veronát, sirni szerettem volna. Az forogt az eszemben, hogy nem, nem, ez a szerencsétlen anya nem hibás, nem bűnös a három árvája haláláért. Ő csak épen azt akarta, hogy éljenek, hogy az élethez meg legyen a falatkényerűk, ezért hagyta őket magukra, azért vállalt a Preimájernál bejárói szolgálatot. A száraz tényt eléggé nyugodtan, mondhatnám könnyek nélkül adta elő. Lehet az is, hogy az irtózatú csapás után a sok sirástól már köhnyei sem voltak.

Ugy történt a dolog, mondja a szegény anya, hogy reggel magukra hagytam a kicsinyemet. Hiszen ez nem először történt, baj eddig nem is volt. Most azonban meglátogattott az Isten. Szegény vagyok, úgy kerestem a kenyeret, ahogy épen lehetett. Tisztos özvegyi sorban étem és árváimat szerettem. Kenyer után kellett mennem, hát úgy történhetett, hogy az egyik fiú a kályhát piszkálta, onnan is eredhetett a szerencsétlenség. Két fiú szénné égett, a harmadikkal még van emberformája. A nagyobbik fiúnak, a Jani gyerekek volt még annyi életötzönne, hogy segítség után nézzen, mert ő az ajtóhoz közel találták. Ügylát-szik, hogy a menekésre gondolt. Gyula és Józsi, a három és két éves kis csöpségek az ágy alatt összebújva haltak meg.

Mikor a rendőrszobából kiértem a szabad levegőre, úgy éreztem, hogy nem azt a szegény anyát kellene a vádoltak padjára ültetni, hanem valaki mást. Talán közel járok az igazsághoz, ha a mai társadalmat teszem meg bűnösnek, amely olyan keveset törődik a szegény-üggyel.

A kis elégettekké a szabadkai ügyésség is ellátogat. Addig a gyermekek elszállításáról, eltemetéséről nem történhetik intézkedés.

A szegény özvegy iránt, kinek ura 1912 nyarán vízbe fullt, általános a részvét.

A Suhajdalányok pöre.

A szabadkai esküdttörzség a mai (szerda) napra tűzte ki az apagyilkossággal vádolt Suhajda-nőverek bűnügyének tárgyalását.

A tárgyalásra nagyszámú közönség gyűlt egybe a szabadkai törvényszék épületében. A szabadkai tárgyalási tereben sok idegen, vidéki arcot lehet látni, legfőként Madarásról volt sok érdeklődő. Bajáról is többen átrándultak az izgalmas tárgyalásra. Ezzel a tárgyalással be is fejeződik a folyó esküdtszéki ciklus.

A tárgyalást dr. Dekker Gyula törvényszéki elnök vezeti, a vádat Vaszkó Endre főügyész képviseli, a két vádlott leányt pedig dr. Vinkler Elemér szabadkai ügyvéd védi.

A tárgyalásra 30 tanút jelentettek be, akik javarészt meg is jelentek. A sok tanu — valószínűleg — kelleltetni fogja az egész büntügy menetét.

Dr. Dekker reggel 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást. A rossz vakolatu tereben nagy közönség szorongott. Mithacsak egy második Haverda pör ujjana meg.

Lapunk zártáig más telefonhírt nem kaptunk.

Új szállítási vállalat.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

Baján, Tóth Kálmán-utca 27. sz. alatt

szállítási vállalatot

létesítettem.

Elvállalok mindennemű vasuti és hajózási fuvarozást valamint butorszállítást és

egész költözködésekét jutányos ár mellett.

Amidőn gyors és megbízható kiszolgálásról biztosítom a t. közönséget, egyben nagybecsű támogatását kérem és vagyok kiváló tisztelettel

Manhold-féle

szállítási vállalat

Baja, Tóth Kálmán-utca 27. szám.
Telefonszám 192.

A legjutányosabb árban eladó

egy teljes konyhabutor a legmodernebb kivitelben, mely áll: 1 konyha-szekrény, 1 asztal, 1 gyuró-deszka, 1 vágódeszka, 1 fászló, 2 szék, 1 hokedli, 1 samli és 1 személtáladó.
Teljes tisztelettel

Hegedüs József épület- és butorasztalos Baja, Rókus-utca 43.

Ház és föld eladás.

A Szent László-utca 18. sz. alatti ház, kerttel, a felső járásban a zsidó-temető közelében Dömötör Mihály földje mellett 6 hold és 2407 □ öl, a járáson túl a Szalai-féle föld mellett 3 hold és 849 □-öl szántóföld szabad kézből eladó.
Bővebbet: Haynald-utca 14. szám alatt.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a „Bajai Független Újság”, a „Bajai Hírlap” és a „Baja” kiadóhivatala közt az árverési hirdetmények, családi értesítések és felülfizetések hirdetési áraitra nézve a következő megállapodás jött létre:
Ingó árverési hirdetmény . . . 8 K
Ingatlan árverési hirdetmény . . . 15 K
Csődhirodmény 20 K
Eljegyzési hír 3 K
„azzal a megjegyzéssel „minden külön értesítés helyett” 5 K
Házassági hír 3 K
Gyászjelentés a szövegben . . . 5 K
„ a hirdetések közt 3 K
Részvét köszönő nyilatkozat . . 3 K
Felülfizetések közlése soronként 20 fillér.

Tisztelettel
a Kiadóhivatal.

INGYEN, ráfizetés nélkül becserél öreg, használt gramofonlemezeket ujakra WAGNER „Hangszerkirály” Budapest, József-körút 15. szám.
Arjegyzők ingyen. Címre ügyeljen.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

úriszabó üzletemet Mátyás király-tér 10-ik szám alá, (járásbírósg átellenébe) helyeztem át.

Készítek elegáns férfi- és gyermek-ruhákat. Javítást és vasalást elfogadok jutányos árban.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

Babocsay Károly.

Tengeri moslék !eladás!

Szarvasmarhának, lónak, sertésnek kitűnő takarmány. Hektója 80 fill.
Kapható Spitzer Károly és Fiai szeszgyárában Baján.
Naponta frissen gyártva!

Tyukszem, Excelsior

börkeményedés, szemölcs

HINTÓPOR

48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN” használatát után. Üvege 1 kor., 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., Három üveg bérmentve 3 korona.

48 óra alatt elmulaszja a kéz-, láb- és hónaljzadást, 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlalásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál. 4 1/4 kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvéttel bérmentve. — Utánvéttel vagy a pénz előzetes bektüldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE „Korona”-gyógyszertára Győr 99.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a

B A J A kiadóhivatalában

Kazal József

könyvnyomdájában,

a Központi szállóval szemben.

Telefonszám 45.

Elvállal mindennemű díszes vasrácskapuk, üzleti vasredőnyök, sárcsok, ujonnan szabadalmazott

fürdőszobák készítését

Költségvetéseket és rajzokat díjtalanul készít.

Glasz Lipót

épület-, műlakatos- és vízvezeték-szerelő műhelyét Flórián-utca 16-ik szám alá, saját házába helyezte.

Javításokat azonnal és olcsón eszközöl.

Szivattyús kutak jó karban tartását évi kezelésre elvállalja.

Saját szabad. tábori ágyak!

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS DIVATOS
fényképeket

ugyszintén

fényképnagyításokat

KÉSZIT

Nesselroth Bernát fényképész

Baja, Szent István-tér II-ik szám.

(Fischer-ház.)

Fränkl Ignác

BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dúszraktárát elsőrendű

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofonokból, valamint mindezek alkatrészeiből.

Javitások

szakszerű műhelyemben a legjutányosabban eszközöltetnek

➡ Kedvező fizetési feltételek! ➡

Papir- és írószer-kereskedés

■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45

Vörösmarty Mihály-utca 6

Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Felvéttetik egy fiu

tanulóul

Kazal József könyvnyomdájában.

**Hazai Általános Biztosító
Részvény-Társaság**

A társaság elvállal biztosításokat

tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tüzkárokat is megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjtetelei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvja.

Kötvénykiállító főugynökség: B A J A.

(Városi bérház.)